Lausunto hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan 18.11.2026 kokoukseen

Kuhmon nuorisovaltuusto vastustaa kirjastoautotoiminnan lakkauttamista

Kuhmon nuorisovaltuusto kiittää mahdollisuudesta lausua kirjastoautotoiminnan lakkauttamista koskevassa asiassa.

Kuhmon nuorisovaltuusto on käsitellyt kirjastoautotoiminnan lakkauttamista koskevan lausuntopyynnön ja päättää vastustaa kirjastoautotoiminnan lakkauttamista.

Nuorisovaltuusto toteaa, että vaikka yläkouluikäisten Vaikuta! -tapahtumassa nuorille tehdyn kyselyn perusteella kirjastoauton käyttö on vähäistä suurimmalla osalla nuorista, niin kyselyn tulokset osoittavat kuitenkin sen, että kirjastoautolla on edelleen suuri merkitys lapsille, nuorille ja ikäihmisille, jotka asuvat haja-asutusalueilla. Nuorisovaltuusto kiinnitti huomioita siihen, että kirjastoautosta lainausmäärät ovat kolminkertaiset (lainaa/a) verrattuna pääkirjastoon.

Vaikuta! -tapahtumassa kyselyyn vastanneet nostivat esiin huolen siitä, että kirjastoon on pitkä matka, kirjoja saataisiin harvemmin ja lukeminen vähentyisi kirjastoautopalvelun loppumisen seurauksena. Lisäksi vastauksissa tuotiin esille, että pienemmillä lapsilla ei välttämättä ole mahdollisuutta päästä kirjastoon ilman huoltajan kuljetusapua.

Nuorisovaltuusto katsoo, että palveluiden merkitystä ei tule arvioida ainoastaan käyttäjämäärien perusteella. Kirjastoauton tärkeä tehtävä on turvata yhdenvertainen pääsy kirjastopalveluihin myös niille lapsille ja nuorille, jotka asuvat kauempana keskustan palveluista. Vaikka suurin osa nuorista ei käyttäisi palvelua säännöllisesti, sen merkitys on suuri niille lapsille ja nuorille, joille se on käytännössä ainoa helposti saavutettava kirjastopalvelu.

Nuorisovaltuusto toivoo, että Kuhmon kaupunki tekisi perusteellisen selvityksen monitoimiauton mahdollisuuksista, ja huomioisi sen, että autolla voisi viedä haja-astutusalueelle kirjastopalvelujen lisäksi muitakin palveluja, kuten digiopastusta ikäihmisille, liikuntaneuvojan palveluja tai toimintaa lapsille ja nuorille. Monitoimiauto toimisi kyläläisten kohtaamispaikkana. Käyttäjiltä tulisi selvittää, mitä laajennettuja palveluja he monitoimiautoon toivoisivat.

Nuorisovaltuusto pitää lukemisen edistämistä, sivistyksellistä saavutettavuutta sekä maaseutualueiden palvelujen säilyttämistä tärkeinä tavoitteina. Tämän vuoksi nuorisovaltuusto ei kannata kirjastoautotoiminnan lakkauttamista.